

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Sammlung der griechischen Dialekt-Inschriften

Kypros, Aeolien, Thessalien, Böotien, Elis, Arkadien, Pamphylien

Collitz, Hermann

1884

Die thessalischen Inschriften von August Fick

Die thessalischen Inschriften

von

August Fick.

Abkürzungen:

Heuzey, Mt. Olympe = *Heuzey*, Le mont Olympe et l'Acarnanie. Paris 1860.

Heuzey et *Daumet* = *Heuzey* et *Daumet*, Mission Archéologique de Macédoine. Paris 1876.

Leake NG. = *Leake*, Travels in Northern Greece. 4 Vol. London 1835.

Ussing = *Ussing*, Inscriptiones Graecae ineditae. Havniae 1847.

I. Thessaliotis.

A. Pharsalos.

a) In vorionischer Schrift:

- 324 „*Hadji Amar*, à 9 kilomètres O. de *Pharsale*) dans la direction de l'ancienne *Proerna*. Sur un long bandeau de pierre, servant de linteau de porte dans l'église ruinée.“ *Heuzey* et *Daumet* p. 424. Besser gelesen von *Lolling* *Mitth. d. arch. Inst.* VII, p. 226. Vgl. v. d. *Pfordten* de dial. Thessal. p. 5; Vf. in *BB.* V, p. 3; *Meister* *Dial.* I, p. 291; *Röhl* *IGA.* n. 325; *Imagines inscr. gr. ant.* p. 19.

[Σᾱμα τ]όδ' ἁ μάνηρ Διοκλέαι ἔσστασ' Ἐχενάϊς,
[παῖς] δ Σαωτάνορος ὤλετο ὦν ἀγαθός
[σοὶ δὲ, Διο]κλέα, τεῖος ἀδελφεὸς ἔσσταγε λο[ίβαν]
[παῖς δὲ κα]τοικτίρας ἄνδρα ἀγαθὸν παρίτω.

V. 1 und 4 sind sicher ergänzt. — V. 2 liest *Röhl* ἐσγόνωι ὅς ποι' ἄνω (= ἀνήρ), *Meister* νῖος Σωτάνορος, *Lolling* γοῶσα ὅτ' ἀνώρως; mit *Σαωτάνορος* vgl. *Σωτάνδρον* auf einer thessalischen (vorrömischen) Inschrift bei *Leake* *NG.* n. 220. — V. 3 liest *Röhl* — — — ἐλπειος, ἀδελφεὸς ἔσσταγε λο[ίβαν], indem er ἔσσταγε = ἔσταξε fingiert; *Meister* [πὰρ δὲ Διο]κλέα[ι Ϝ]ὸς ἀδελφεὸς ἔσστ' Ἀγέλ[αος]: alles ganz unsicher.

- 325 „Petite plaque quadrangulaire dans une maison de la haute ville (*Phersala*), sur les pentes au-dessous de l'acropole antique“ *Heuzey* et *Daumet* n. 201 p. 428. *Röhl* *IGA.* n. 327.

Δάφων τὰφρ[ο]||δίται τᾷ Πειῶ.

Vgl. ἐπὶ τῷ βῶμῳ Ἀφροδίτας τᾷς Πειῶς ob. n. 293. — Δάφων ist Koseform zu dem thessalischen Namen Δάοχος *Demosth.* XVIII, 295.

b) In ionischer Schrift:

- 326 „*Rhizi*, village à 4 kilom. de *Pharsale*, sur le plateau, qui domine la ville au sud. Dalle épaisse de marbre noir, dans l'église.“ *Heuzey* et *Daumet* n. 199 p. 425. Schon früher von *Heuzey* veröffentlicht im *Annuaire de l'Association pour l'encouragement des Études Grecques* 1869 p. 114 ff. — Vf. in *BB.* V, p. 4 ff.

Ἀ[γαθᾶ τύχα·] ἁ πόλις Φαρσαλίον τοῖς καὶ οὖς ἐξ ἀρ-
χᾶς συμπολιτευομένοις καὶ συμπο[λ]εμισάντε[σσι] πάντα

προθυμία ἔδουκε τὰν πολιτείαν καττάπερ Φαρσαλίοις τοῖς |
 5 ἔξ ἀρχᾶς πολυτενομένοις, ἐδούκαμε μὰ ἐμ Μακονινίαις
 τὰς ἐχομένας τοῦ Λουέεχον | γὰρ μόραν πλέ]θρα ἐξέκοντα
 ἐκάστου εἰβάτα ἔχειν πατρυνέαν τὸμ πάντα χρόνον .||
 5 ε[αγεόν]ε[ον] Εὐμειλίδα Νικασιαῖον, Αἰνικόν Αδρονπα-
 κείον, Ὀταλίκον Μνασιππειόν, Αἰνικόν | Φερεκ[ρατ]εῖον,
 Ἀντιόχον Δυνατεῖον.

Unter der Inschrift folgen in 4 Columnen neben einander die Namen
 der mit Bürgerrecht und Landbesitz Begabten.

I. Columne: Ὀρόβις Κολύσσταιος . Φιλοκράτης Φιλοῖνιος .
 5 Χαρικλε[ῖς] Φιλοχάριος . Κλέων Ἡρακλείδαιος .| Φαλα-
 ρίον Σαρδούνιος . Κ[ο]λύσστας Ὀροβίειος . Ἀσστόμαχος
 Ὀροβίειος . Παρμενί[σ]κος Ἀγαθόνιος . [Μυ]λλίνας Βιρ-
 10 ρούνιος .| Βίρρον Μυλλίναιος . Γάλιος Πολυκλείτειος .
 Ὀνάσιμος Νικηράτειος . Παρμενίσκος Σαρδούνιος . Καλλι-
 15 στρατος Εὐδόξειος .| Εὐδοξος Καλλιστράτειος . Φίλα[γ]ρος
 Φειδούνιος . Φάλακρος Οὐφελίμειος . Φάλακρος Ἱπποκρά-
 20 τειος . Πείσσας Ἀργούνιος .| Ἀσκληπιάδας Δαμούνιος .
 Δράστας Αἰσσχίναιος . Εὐφρόνιος Μαντίλλιος . Πίτοιнос
 25 Ἀντιόχειος . Ὀνούμαχος Χάββειος .| Εὐκρατίδας Χάββειος .
 Φιλόνικος Γενναίιος . Σπύραγος Γενναίιος . Ἀσκετος
 30 Σαβυρύνιος . Νικόμαχος Ἀναξάνδρειος .| Ἀγασσας Μιν-
 δάειος . Καλλικλέας Μινδύνιος . Φιλίνχος Παρμενισούνιος .
 35 Ἀσσας Δενδίλειος . Δενδίλος Ἀσσαιος .| Παύσον Παν-
 σανίαιος . Πανσανίας Πανσούνιος . Νικίας Φιλοξένιος .
 40 Ξενόφαντος Νικίαιος . Φιλόξενος Νικίαιος .| Σπεύδων
 Ἀλαθονίειος . Ἱπποκλέας Σπειδούνιος . Φιλούτας Σπεν-
 δούνιος . Ἀλεξιμαχος Ἀλεξιούνιος . Σουσίχαμος Ἀλεξιού-
 45 νιος .| Μιλτίας Σιμμίαιος . Σιμμίας Μιλτιάιος . Ἀπερά-
 50 ξεις Ὑβριλάειος . — — σθένειος . — — γένειος .| —
 [Δυν]άτειος.

II. Columne: Ἐπικρατῖνος Ἰσμηγρίαιος . Ανσίμαχος Ανσού-
 νιος . Ἀντιγένειος Φιλοξένιος . Κριτόλαος Ἀντιγένειος .|
 5 Ἐχιππος Ξενοκλέαιος . Δίφιλος Πύρρειος . Πυθοκράτης
 Ἐπιγένειος . Θέστονρ Νικάνδρειος . Αἴψος Ἀργούνιος .|
 10 Μένων Ἀντόχειος . Τιμόξενος Ξενοτίμειος . Θίβρον Ὑβρίσ-
 15 ταιος . Βίρρον Χορριούνιος . Αὐτόνοος Μύλλιος .| Δει-
 νίας Δαμοφίλειος . Ἡρακλείδας Γαστρούνιος . Σιμίον
 Γαστρούνιος . Σατυρίον Νικούνιος . Βαθθέας Βασα-
 20 νίιος .| Δάμων Εὐφρονίος . Καλλικλέας Αἰσσχίναιος .

Ὑβρίστας Δικαίειος . Ἱέρουν Στρατούνειος . Καρίουν Ἰπ-
 25 ποκράτειος . | Ἱπποκράτεις Καριούνειος . Σίμονν Ἀριστού-
 νειος . Ξενοκράτεις Ἀριστούνειος . Φερένικος Κεφαλούνειος .
 30 Μάχιος Κεφαλούνειος . | Σουκράτεις Λυσανίαιος . Γενναῖος
 Ἀσάνδρειος . Δαμοπείδεις Ἀλεξίειος . Ἀστύλος Στροφά-
 35 κειος . Εὐδοξος Ἀσούνειος . | Λέων Καλλιφάνειος . Γέραιος
 Καλλιφάνειος . Ἀριστόφιλος Ἀριστούνειος . Λρονπίλος Πι-
 40 τοῖδαιος . Μέννεις Ἰσστιαίειος . | Ὑβρίστας Εὐβοίειος . Μνα-
 σίδαμος Ἐχέμμαιος . Γενναῖος Θεορδότειος . Φίλιππος
 45 Ἀντιφάνειος . Ἀντιφάνεις Φιλίππειος . | Φειδίας Αὐτο-
 βούλειος . Θεόφιλος Ἐπικρατίδαιος . Βρέχας Ὑβρίσταιος .
 50 Πελίτας Εὐξενίδαιος . Εὐξενίδας Πολίταιος . | Σατυρίων
 Ὑβρίσταιος .

III. Columne: Ὀνασος Θεοδούρειος . Θεόδουρος Ὀνάσειος .
 5 Ἀνδρόμαχος Φαλαίειος . Διότιμος Φαλαίειος . | Πέ-
 τρονν Παμβούταιος . Ἀντιγένεις Ἀντιγένειος . Ἀρχιππος
 Λεοντοκράτειος . Ἀγάθαρχος Νικούνειος . Κιθαίρονν Εὐ-
 10 φρανόρειος . | Ἀνδροκλεῖς Ἀνδρέαιος . Εὐπόλεμος Δεινομέ-
 νειος . Βάχιος Δεινομένειος . Αὐτόνοος Ἀγαθούνειος . Ἀγά-
 15 θονν Αὐτονόειος . | Δρομίσκος Ἀγαπήρειος . Σίμος Ἀν-
 τιγένειος . Ἀμοίβας Καλλιστράτειος . Δεινίας Ταυρούνειος .
 20 Μικκύλος Αυσιπτόνειος . | Ἡρακλείδας Μικκύλειος . Αὐσί-
 πονος Μικκύλειος . Σίμος Ἀγαθοκλείας . Ἀσανδρος Πυρ-
 25 ρίαιος . Παρμενίσκος Ἀρμοδίειος . Μνασίμαχος Ἀσστο-
 νόειος . Καλλιλέας Ἀσστονόειος . Φοξίνος Ἀσστονόειος .
 Κλεοφάνεις Δ[α]ματρίειος . Ἀσστομείδεις Κλεοθοίνειος . |
 30 Βούθοινος Παιδίναιος . Παρμενίονν Παιδίναιος . Φρυνίσ-
 κος Εὐαγόρειος . Βούδονν Καλλιστράτειος . Ἀμείσας Πι-
 35 θούνειος . | Μαρσύας Ἀμύνταιος . Πολυκράτεις Μαρσύαιος .
 Δεινίας Μαρσύαιος . Εὐδαμος(ς) Κλεοθοίνειος . Ἀντίγονος
 40 Μελανθίειος . | Στρατόνικος Ἀργούνειος . Χρεῖσονν Στρα-
 τονίκεος . Μελάνιππος [Π]ερραιίος . Ἀγέμαχος Περραι-
 45 ειός . Παύσονν Περραιίος . | Πέρρας Χανυλάειος . Ἀντι-
 μένεις Ἀγελάειος . Νέονν Μελανόρειος . Αἰσχύλος Μνα-
 50 σούνειος . Φιλόξενος Μνασούνειος . | Εἰρουίδας Μνασού-
 νειος .

IV. Columne: [Α]ύκος Χανίειος . Νικάσας Μικύλλειος .
 5 Ἀμύντας Αὐτονόειος . Ανκίας . | Εὐφρόνιος . Μικίνας .
 10 Κεφάλωνν . Εὐφρόνιος . Εἰρουίδας . | Γίγονν . Ἀγάθωνν .
 15 Κεφάλωνν . Σίμος . Πείθωνν . | Δαμάρατος . Γλαῦκος .
 20 Πυθόρμας . Ἀγροίτας . Κλεογένεις Σίμειος . | Κλεῖτος . Σου-

25 σίας . Νόστιμος . Δέξανδρος . Αντόλνκος . | Ἀρχέσον . Ἡρα-
κλείδας.

Versehen des Steinmetzen sind: Παρμενικος I, 8 (für Παρμενίσκος), Ἰσσιτιάς II, 39 (für Ἰσσιτιάς), Δεματρίος III, 28 (für Δαματρίος). — Für ΦΙΛΑΓΡΟΣ I, 16 habe ich mit Hinblick auf Φιλάργιος n. 345, ^{as} Φίλα[γ]ρος geschrieben, Ἀπεράξεις I, 47 ist wol Λακράτις zu lesen, ebenso Περρατίος III, 42 für Γερρατίος Heuzey. — Ἀντόχειος II, 10 lässt sich halten, vgl. Ξενοίτας Ἀντόχου Kreter aus Axos bei Wescher-Foucart, Inscr. recueillies à Delphes n. 286. — Πίτοινος I, 23 und Πιτοῖδιος II, 38 vergleiche man mit Πιτοῖναιος n. 345, ^{as}.

327 „Phersala. Deux plaques de marbre blanc.“ Heuzey et Daumet n. 202 u. 203, p. 428. — BB. V, p. 8.

A [Φαρσάλι]οι ἀνεθέρκων | [εὐξάμ]ενοι Διὶ Σουτεῖρι | [τα-
5 γ]ενόντων | — αος Βλχανείου || — μάχου Σολλλείου | —
[κ]λέας Ἀστονοείου | — ου Μεννείου | — όχου Φιλονι-
κείου.

B [ταγενόντων] | — — νείου | — — ογενείου | — Ἐμ-
5 πεδιοννείου | — ιχαιού Ἀγειπουρείου || [Μελα]νίππου Πα-
ναιρείου.

Zu dem Namen Βλχανος vgl. Hesych: βλχανον · βάτραχον · καὶ βλίχαν.

328 „Bekidaes, village située a 11 kilomètres au N. E. de Pharsale“ — „gravée sur une stèle en marbre noir.“ Heuzey et Daumet n. 208 p. 430. — BB. V, p. 9.

ΑΦΘΟΝΕΤΩ

ΜΑΝΙ+ΕΩ

d. i.

Ἀφθονήτω Μανχείω.

329 „Phersala. Stèles en marbre blanc etc.“ Heuzey et Daumet n. 205 u. 206, p. 429. — BB. V, p. 8.

A. Χόριλλος Μενεκρά|τειος ἀνέθηκε | Ἀσκληπιῶι.

B. Λεωνίδας Κεφαλίνειος ἀνέθηκε.

B. Kierion.

330 Münzen der Stadt zeigen die Inschrift ΚΙΕΡΙΕΩΝ Mionnet III, p. 281 vom Nom. Κιεριεύς; vgl. Κιεριεύς (Gen. Sg.) auf einer jüngeren Inschrift, gefunden zu Larisa, Ussing n. 14.

II. Hestiaeotis.

A. Matropolis.

- 331 „At *Paleokastro* (= *Metropolis Hest.*) in the wall of a house; the inscription was twice as long, but not broader“ *Leake* pl. XLI, n 219, vgl. NG. IV, p. 509 „the letters are of the best times, but small and much defaced“; *Ahrens* Dial. II, p. 530; *Keil* Inscript. Thessal. tres p. 12; BB. V, p. 9; *Meister* Dial. I, p. 291 Anm.

— ιόνειος. Ἀντιφ[ά]νεις Πυρρ[ί]ναι[ο]ς. Ἀστόμαχος [Α]α-
 5 μαινέτειος. [Π]ᾶναιος [Π]απ[πο]ύ[ν]ειος. [Πανσ]α[ν]ίας Εὐ-
 10 κλε[ί]δ[ι]αιος. Ἀνδρόμ[α]χο[ς] Θεορδότης. || Θρ[α]σύας Εὐ-
 σφρίλνειος. Α[ν]ονύσιος Κλιον[ί]δ[ι]αιος. Πάρμε[ν]ις Τελ[ε]ύ-
 15 ταιος. || Ἰονν Ἀ[ρ]τιάδαιος. | Ἡρακλείδης | [Με]λαν[ί]ο[ρ]ει-
 20 ος. | [Οὐ]φέλιμος | Ερμίαιος. || Ἐροτοκλία[ς] | Ἡρακλείδαιος. |
 [Μέ]νιος Ἐρα —.

Z. 10 Θρασύας vgl. Θρασυμίδεις n. 345, 69. — 9 vgl. Γενναῖος Θεορδότης n. 326, II, 42. — 19 Μελανόρειος auch n. 326, III, 47.

- 332 „On the site of *Metropolis* of Upper Thessaly I purchased a silvering for the finger, inscribed

Ἀντίλας

in letters of gold beautifully formed.“ *Leake* NG. IV, 445.

- 333 *Leake* pl. XLI, n. 218, vgl. NG. IV, 499.

Ποσειδῶν Κουερίω | Κεφάλων Βυκίνον.

Zwar nicht im Dialekt, doch ist der Beiname des Poseidon Κουέριος bemerkenswert, vgl. Κουάριος Fluss Thessaliens.

B. Gomphoi.

- 334 Die Münzen der Stadt haben die Aufschrift ΓΟΜΦΙΤΟΥΝ = Γομφι-
 τούν. *Mionnet* III, p. 284 (bestätigt von *Friedländer* Arch. Ztg. 1876 p. 33). Dies ist nicht aus Γομφιάδων contrahiert, sondern geht auf das Ethnikon Γομφιάς. Die Ethnika auf τός sind bei den Nordgriechen beliebt: Βοιωτός, Ἀποδωτός (Aetol.), Ὀρεστός (Maked. = Ὀρέστας Arch. Ztg. XXXVIII, 159), am häufigsten in Epirus, an dessen Grenze Gomphoi lag: Λοεσστός, Καρριατός, Κλαθιατός, Ὀριατός, Ὑγχεστός, Φουνατός lehren uns die dodonäischen Inschriften neben Θεσπρωτός kennen.

C. Triikka.

- 335 „à *Palama*, village voisin de *Triccala*, dans une église“ *Heuzey Mt.* Olympe n. 58. — BB. V, p. 10.

Νέαν[θ]ος πατήρ · | Πιθαιού μάττη μνᾶμα | ἀνέθηκε
Ἀγεσίαι πόλλ' ἐπ'οδυρομένη.

Der Dialekt ist nicht rein.

D. Pelinna.

- 336 „At *Paleo Gardhiki*“ (nach *Leake* = *Pelinna*) pl. XXXV, n. 172, vgl. NG. IV, 288. — BB. V, p. 11.

Πετραιονίκα | Λερδαία | ἀνέθηκεν.

III. Pelasgiotis.

A. Pherai mit Pagasai.

- 337 Stele: *Leake* pl. XL, n. 211, vgl. NG. IV, 443. — BB. V, p. 11.

Ἀγλαῖς Ἰππολότηεια | [Λ]ευκαθέαι

Vgl. *Λευκάθεα* Fest zu Teos CIG. 3066, *Λευκαθίων* Monat in Lampsakos CIG. Add. 3641^b, *Λευκαθεών* Monat auf Chios Bull. de Corr. Hell. III, p. 242.

- 338 Statuenbasis: *Ussing* n. 20, p. 32. — BB. V, p. 11—12.

Κλιόμαχος | Μολόσσειος | Ἀσκληπιοῦ.

- 339 „*Pheris* in sepulcreto“ *Ussing* n. 50, p. 40; *Dittenberger Hermes* XIII, 396. — BB. V, p. 12.

Ἀνθρουπύλα | Ἀντικράτεια.

Vgl. Ἀνθραπος Olympionike *Aristot.* Eth. Nikom. VII, 6, 1247^b, 35; Ἀνθρουπύλειος n. 345, 80.

- 340 „At *Petra* on a stone“ *Leake* pl. XL, n. 209, vgl. NG. IV, 445. — BB. V, p. 12.

Ἀττύλα | Εὐρυπόθεια.

- 341 „ΦΕΡΑΙΟΝ, das einzige *ou* auf einer Silbermünze. — Diese Münze, welche gewiss nicht über Philipp II hinaufreicht, bietet das älteste

Beispiel von *ov* statt *ω*“ (auf Münzen), *Friedländer Arch. Ztg.* 1876, p. 33. — Des alten *ει* wegen bemerke auf Münzen von *Pherai* saec. 4 *Τεισιφρόνου Mionnet* III, p. 309. Dazu der thessalische Name *Φόνιος* in Metropolis, *Leake NG.* n. 220.

- 342 *Pagasai*, Hafenstadt von *Pherai*. *Leake NG.* n. 198 „on a large rock near the ruins of Pagasae in large letters.“

ΕΠΙΔΟ

ΙΞ

d. i.

ἐπιδό[τα]ις.

Zu dem Götterbeinamen *ἐπιδότης* = *ἐπιδώτης* vgl. *Paus.* II, 10, 2; II, 27, 6; III, 17, 19; VIII, 9, 2.

B. Larisa.

a) In vorionischer Schrift.

- 343 u. 344 Zwei Grabstelen, hgg. von *Boissevain* in *Mith. d. arch. Inst.* VII, p. 78 (= *Röhl Imag. inscr. Graec. ant.* p. 19 n. 7 u. 5).

343

Πολυξεναία ἔμμι.

Vorn muss ein Name fehlen. *Πολυξεναία* ist Metronym. Gewisse Frauenzimmer wurden in Larissa auch noch später nach der Mutter benannt, vgl. *Ussing* n. 34: *Αἰθρα ἡ παῖς Σωπάτρας, ἥρως χρηστὴ χαῖρε.*

344

Φεκέδαμος.

Der Name ist identisch mit *Φεκάδαμος* IGA. n. 131, vgl. *διε* = *δια* n. 345.

b) In ionischer Schrift.

- 345 Gefunden von *Lolling* und hgg. in *Mith. d. arch. Inst.* VII, p. 61 ff. Vgl. *Robert Hermes* XVII, 467 ff. u. XVIII, 318; *Blass Fleckeisens Jahrbücher* 125, p. 525. — *BB.* VII, 277 ff.

- 1 [Ταγ]εύνοντον Ἀναγκίπποι Πετθαλείοι, Ἀριστονόοι Εὐ-
- 2 νομείοι, Ἐπιγένης Ἰασονεῖοι, Εὐδίκοι | Αδ]αμαντεῖοι,
- 3 Ἀλεξία Κλεαρχεῖοι, γυμνασιαρχέντος Ἀλεῖα Λαμοσθενεῖοι
- 4 Φιλίπποι τοῖ βασιλεῖος ἐπιστολὰν ἀ[π]ρυστέλλαντος ποτ-
- 5 τὸς ταγὸς καὶ τὰν πόλιν τὰν ὑπογεγραμμένην· Βασι-
- 6 λεὺς Φίλιππος Λαρισαίων τοῖς ταγοῖς καὶ τῇ πόλει χαί-
- 7 ρειν. Πετραῖος καὶ Ἀνάγκιππος καὶ Ἀριστόνους, ὡς ἀπὸ
- 8 τῆς πρεσβείας ἐγένοντο || ἐνεφάνιζόν μοι, ὅτι καὶ ἡ ὑμετέρα
- 9 πόλις διὰ τοὺς πολέμους προσδεῖται πλεόνων οἰκητῶν·
- 10 ἕως ἂν οἷν καὶ ἐτέ|ρους ἐπινοήσωμεν ἀξίους τοῦ παρ' ὑμῖν
- 11 πολιτεύματος ἐπὶ τοῦ παρόντος κρῖνω ψηφίσασθαι ὑμᾶς,

7 ὅπως τοῖς κατοικουῖσιν παρ' ὑμῖν Θεσσαλῶν ἢ τῶν ἄλλων
 Ἑλλήνων δοδῆμι -ή- πολιτεία· τούτου γὰρ συντελεσθέντος
 8 καὶ συνμενάντων πάντων διὰ τὰ φιλάνθρωπα πέπεισμαι
 ἑτέρα τε πολλὰ τῶν χρησίμων ἔσσεσθαι καὶ ἐμοὶ καὶ τῇ
 9 πόλει καὶ τὴν | χώραν μᾶλλον ἐξεργασθῆσεσθαι . ἔτους β'
 Ὑπερβερεταῖον κα' ψαφίξαμένας τὰς πόλιν ψάφισμα ||
 10 τὸ ὑπογεγραμμένον· Πανάμμοι τᾷ ἑκτα ἐπ' ἱκάδι σύνκλει-
 11 τος γενομένης ἀγορανομέοντων τοῦν ταγοῦν πάντων Φιλίπ-
 ποι τοῖ βασιλεῖος γράμματα πέμψαντος ποτὶ τὸς ταγὸς καὶ
 12 τὰν πόλιν, δι(έ)μι Πειτραῖος καὶ Ἀνάγκιππος καὶ | Ἀρι-
 στόνοος, οὓς ἀπτάς πρεισβ(εῖ)ας ἐγένοντο, ἐνεφανίσουσεν
 13 αὐτοῦ, πόλιν καὶ ἃ ἀμμέουν πόλιν διὰ τὸς πολέμους πο|τε-
 δέετο πλειόνων τοῦν κατοικεισόντων, μέσποδι κε οὖν καὶ
 14 ἑτέρος ἐπινοείσουμεν ἀξίος τοῖ παρ' ἀμμέ | πολιτεύματος
 ἐπτοῖ παρεόντος κρεννέμεν ψαφίξασθαι ἀμμέ, ο-ῖ-ς κε
 15 τοῖς κατοικέντεσσι παρ' ἀμμέ Πετθ[α]|λοῦν καὶ τοῦν ἄλλον
 Ἑλ(λ)άνουν δοθεῖ ἃ πολιτεία· τοίνεος γὰρ συντελεσθέντος
 16 καὶ συνμενάντων πάν|των διὰ τὰ φιλάνθρωπα πεπείσ-
 τειν ἄλλα τε πολλὰ τοῦν χρεισίμων ἔσσεσθαι καὶ ἐ-α-υτοῦ
 17 καὶ τᾷ πόλιν καὶ | τὰν χώραν μᾶλλον ἐξεργασθῆσεσθαι,
 ἐψάφισται τᾷ πολιτεία πρᾶσσέμεν πὲρ τοῦννεον κατὰ ὁ
 18 βα|σιλεὺς ἔγραψε καὶ τοῖς κατοικέντεσσι παρ' ἀμμέ Πετθα-
 19 λοῦν καὶ τοῦν ἄλλον Ἑλλάνουν δεδόσθαι τὰν πολιτείαν
 καὶ αὐτοῖς καὶ ἐσγόνοις καὶ τὰ λοιπὰ τίμια ὑπαρχέμεν
 20 αὐτοῖς πάντα, ὅσα περ Λα-ρι-σαίοις, φυλὰς ἐλομέ|νοις
 ἐκάστου, ποίας κε βέλλεται, τὸ μὰ ψάφισμα τότε κῆρον
 21 ἔμ(μ)εν καππαντὸς χρόνοι καὶ τὸς ταμίαις ἐσδό|μεν ὀνγρά-
 ψειν αὐτὸ ἐν στάλλας λιθίας δύας καὶ τὰ ὀνόματα τοῦν
 22 πολιτογραφείθοντων καὶ κατθέμεν | τὰμ μὲν ἴαν ἐν τὸ
 ἱερὸν τοῖ Ἀπλοῦνος τοῖ Κερδοίοι, τὰμ μὰ ἄλλαν ἐν τὰν
 23 ἀκρόπολιν καὶ τὰν ὀνάαν κίσκε γινύεται ἐν τάνε δόμεν·
 καὶ ὕστερον Φιλίπποι τοῖ βασιλεῖος ἐπιστολὰν ἄλλαν ἀ-
 24 πυστέλλαντος ποτ|τὸς ταγὸς καὶ τὰν πόλιν ταγεύοντων
 Ἀριστονόοι Εὐνομείοι, Εὐδίοι Ἀδαμαντείοι, Ἀλεξίπποι
 25 Ἱππολοχίοι, || Ἐπιγένης Ἰασονεῖοι, Νυμεινῖοι Μνασιαῖοι,
 γυμνασιαρχέντος Τιμονιδά Τιμονιδαῖοι τὰν ὑπογεγραμ-
 26 μέν(α)ν· | Βασιλεὺς Φίλιππος Λαρισαίων τοῖς ταγοῖς
 καὶ τῇ πόλιν χαίρειν . Πυνθάνομαι τοὺς πολιτογραφη-
 27 θέντας κατὰ | τὴν παρ' ἐμοῦ ἐπιστολὴν καὶ τὸ ψήφισμα
 τὸ ὑμέτερον καὶ ἀναγραφέντας εἰς τὰς στήλας ἐκκεκολάφ-
 28 θαι . εἴ|περ οὖν ἐγγόνει τοῦτο, ἡστοχήμισαν οἱ συνβου-

29 λείσαντες ὑμῖν καὶ τοῦ συμφέροντος τῇ πατρίδι | καὶ τῆς
 ἐμῆς κρίσεως· ὅτι γὰρ πάντων κάλλιστόν ἐστιν ὡς πλεί-
 30 στων μετεχόντων τοῦ πολιτεύματος || τὴν τε πόλιν ἰσχύειν
 καὶ τὴν χώραν μὴ ὥσπερ νῦν αἰσχυρῶς χερσεύεσθαι, νομίζω
 31 μὲν οὐδ' ὑμῶν οὐθένα (ἄ)ν ἀντειπεῖν, ἔξεστι δὲ καὶ τοὺς
 λοιποὺς τοὺς ταῖς ὁμοίαις πολιτογραφίαις χρωμένους θεω-
 32 ρεῖν, ὧν καὶ οἱ Ῥωμαῖοί εἰσιν, οἱ καὶ τοὺς οἰκέτας ὅταν
 ἔλευθερώσωσιν προσδεχόμενοι εἰς τὸ πολίτευμα καὶ τῶν
 33 ἀρχαίων με[ταδι]δόντες καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου οὐ
 μόνον τὴν ἰδίαν πατρίδα ἐπηρεῇασιν, ἀλλὰ καὶ ἀποικία[ς]
 34 σχεδὸν | [εἰς ἐβ]δομήκοντα τόπους ἐκπετόμψασιν· πλ[η]ν ἔτι
 35 γε καὶ νῦν παρακαλῶ ὑμᾶς ἀφιλοτίμως προσελθεῖν || [πρὸς
 τὸ] πρᾶγμα καὶ τοὺς μὲν κεκριμένους ὑπὸ τῶν πολιτῶν
 36 ἀποκαταστήσαι εἰς τὴν πολιτείαν, εἰ δέ | [τινες ἀ]νήκεστον
 τι πεπράχασιν εἰς τὴν βασιλείαν ἢ τὴν πόλιν ἢ δὲ ἄλλην
 37 τινα αἰτίαν μὴ ἄξιοί εἰσιν | [μετέχ]ειν τῆς στήλης ταύτης,
 περὶ τούτων τὴν ὑπέρθεσιν ποιήσασθαι, ἕως ἂν ἐπιστρέ-
 38 ψας ἀπὸ τῆς | [στρατ]είας διακούσω· τοῖς μέν[τ' ἄ]ν κατη-
 γορεῖν τούτων μέλλουσιν προείπατε, ὅπως μὴ φανῶσιν
 39 διὰ [φι]λο[τι]μίαν τοῦτο ποιοῦντες. ἔτους ζ' Γορπιαίου γ'
 40 ψαφισμένης τᾶς πόλιος ψάφισμα τὸ ὑπογε[γραμμέ-
 νον· Θεμιστίοι τᾶ ὑστερομειννία ἀγορανομέontos Ἀλεξίπποι
 41 πὲρ ἱεροῦν, Ἀλεξίπποι λέξα[ν]τος ἐψάφισται τᾷ πολιτεία
 ὅσους μὲν ἐφαναγρένθειν κινεῖς τοῦν (πε)πολιτογραφειμένους
 42 τὸς ταγὸς ἐιγρά[ψαν]τας ἐν λεύκονμα ἐσθέμεν αὐτοὺς ἐν
 τὸν λιμένα, τοῦ[μ] ἀλοιποῦν τοῦν πεπολιτογραφειμένους
 43 κατὰν ἐπιστ[ο]λὰν τοῖ βασιλεῖος τὰ δυνάματα καὶ τὰς
 ἐπιστολάς τοῖ βασιλεῖος καὶ τὰ ψαφίσματα τό τε ὑππρο-
 44 [τ]ᾶς γενόμενον | καὶ τὸ τᾶμων ὀγγράψαντας ἐν στάλλας λι-
 θείας δύας κατθέμεν τὰν μὲν ἱὰν ἐν τὸν ναὸν τοῦ Ἀπλοῦ-
 45 νος τοῖ Κερδοῖοι || τὰν δὲ ἄλλαν ἐν τὰν ἀκρόπολιν ἐν τὸν
 ναὸν τᾶς Ἀθάνας καὶ τὰν ὀνάλαν τὰν ἐν τάνε γυνυμένας τὸς |
 46 <τὸς> ταμίας δόμεν ἀττᾶν κοινᾶν ποθόδουν, τὸ μὰ ψά-
 φισμα τότε κῆρρον ἔμμεν κατπαντὸς χρόνοι. Οἱ πεπολιτο-
 47 γραφειμένοι κάττε τὰς ἐπιστολάς τοῖ βασιλεῖος καὶ κατὰ
 ψαφίσματα τᾶς πόλιος· |
 48 Σαμοθράκες: Σιμίας Φαλάκρειος.
 49 Κραννούνιοι: Ἀγεισίνοος Ανκίνειος [:] Φάλακρος Σιμίαιος:
 Σιμίας Φαλάκρειος: Ἀνσίας Φιλονκλεῖος: Ἐπικράτεις Ἐπι-
 50 κρατίδαιος.: Ανκῖνος Πολίταιος: Ἅγης Μενά[ν]δρειος:
 Παρμενίσκος Σουσιπολίειος: Ἰππόστρατος Δικαιοκράτειος:

- 51 Ἀντίγονος Κρατεισιμάχειος : Δικαιοκράτεις | Μοκ. τίνειος :
 Σύχουν Ἀντιγόνειος : Πολύνικος Συμμιούνειος : Ἀρχαιοκρά-
 52 τεις Ἱπποστράτειος : Βούσκος Φιλολάειος : | Κλεονίδας
 Εὐδάμειος : Θεόδωτος Εὐδάμειος : Ασθάνειος Μενούνειος :
 53 Μένουν Ασθάνειος : Δημοκράτεις Πολυγνόντειος : Ἀλκί-
 νουος Φιλοφείρειος : Νειλεὺς Πιτοΐναιος : Ἱερομνάμων Πο-
 54 λυγνόντειος : Ὀπλοννος Πιθεύει[ε]ος : Νικόλαος Ἀγαισίαιος :
 Στράτουν Ἀγαισίαιος : Ἀντιγένεις Ἀμφίαιος : Δύνατος
 55 Μαχίνειος : Πάμφιλος Εἰμόννειος[ς] : || Χαΐουν Πιθούνειος :
 Ἀντιγένεις Σουσιβίειος : Πετθαλὸς Πολίταιος : Θέρσουν
 56 Νικοδρόμειος : Σούσιππος Μενούβειος : Μενίσκος Μενού-
 νειος : Κίμων Ἀρειγούνειος : Σούστρατος Ἀρειγούνειος :
 57 Ανκῖνος Εὐδάμειος : Φιλίνος | Φιλομήλειος : Λεσχίνας
 Στασούνειος : Στάσουν Δικαιοκράτεις Λεσχίνοι : Ἀντι-
 58 φάνεις Κοροΐνειος : Ἀρισ[το]φάνεις Κοροΐνειος : Νικίας
 Ἀρχελάειος : Φρῦνος Ἀριστοφάνειος : Ἀρίσταρχος Ἀρι-
 59 στοφάνειος : Ἀνάξα[ρχ]ος Μενύλειος : | Πάντιος Ξενούνειος :
 Εὐβίωτος Κοπβίδατος : Μελαμπρίας Κοπβίδατος : Ἀρ-
 60 ναῖος Παρμενισίνειος : Ἐπίγονος Μικίναιος : || Θερσέας
 Πεταλίας : Πεταλίας Θερσέαιος : Ἀγαθοκλέας Βουλι-
 ούνειος : Ἀτθόνειος Ἀγαθοκλέαιος : Δαμόνικος Βουλι-
 61 ούνειος : Σιμίας Τιμογένειος : Παρμενίσκος Παρμενισού-
 62 νειος : Νίκουν Νικόρραιος : Σουτ[άδ]ας Παρμενίσκειος :
 Λέουν Παρμενίσκειος : Ράδιος Νικόρραιος : Νικόρρας
 Ῥαδίειος : Φεΐδουν Αἰνέαιος : Κομ . . . ος Ανκίνειος :
 63 Μ[ε]τ[ρ]ουπος Λεοντομένειος : Ανκῖνος Λύκειος : Παρμενίδας
 64 Σίμμιος : Μεννέας Σίμμιος : [Ἀσ]κλαπιάδας Ἀνδρει-
 μο[ύ]νιος : Ἀνδρεΐμουν Ἀσκλαπιάδαιος : Δημοφάνεις Φι-
 65 λοπόταιος : Μενέδαμος Ἀριστοκράτειος : Παῖς Ἀρι[στο]-
 κράτειος : Δικαιοκράτεις Φιλάργειος : Δικαιοκράτεις Παρ-
 66 μενίσκειος : Πολύξενος Ἀρχίνειος : Ἀντίμαχος | Φιλίππειος :
 Φιλίππος Μένανδρος Ἀντιμάχειοι : Φάλακρος Ἀρχελάειος :
 67 Ἀγείσιππος Παρμενίσκειος : Φερεκράτει[ς] | Ἀγαισίαιος :
 Κλεόμαχος Ἀγαισίαιος : Σιμύλος Βούθαιος : Εὐθύδαμος
 68 Βούθαιος : Πρόγονος Αἰνέτειος : Θεόδωτος Αἰόντειος :
 Εὐδοξος Σουσιγένειος : Ἄγλαος Ὀπλουννέιος : Λεούνδας
 69 Ἀλεξάνδρειος : Στράτιος Στασούνειος : Μένουν | Γλαν-
 κίαιος : Ὀρέστας Γλανκίαιος : Μελάνθιος Ἀνδρομάχειος :
 Μόνιμος Ἀνδρομάχειος : Θρασυμείδεις Ἀνδρομάχειος : Νι-
 70 κάσιππος Πετραίιος : Εὐβολῖνος Πετραίιος : Πεταλίας
 Τιμογένειος : Ἐπικράτεις Μενεδάμειος : Ἄσανδρος Κεφα-

- 71 λούνει|ος : Ἐπικράτεις Θεοδούρειος : Νικοκράτεις Θεοζό-
 τειος : Ὑβρέστας Πολυξένειος : Ἀριστόμαχος Πολυξένειος :
 72 Βερέκκας Ἰάνειος : | Ἑλλανοκράτεις Ἀγαθούνειος : Ἐπικρα-
 τίδας Σ[ί]μειος : Οἶδας Σκάρειος : Ξάνθιππος Νικασίπ-
 73 πειος : Ἀγασικράτεις Ἀγασιδάμαιος : Κλεο|πτόλεμος Ἀντι-
 γένειος : Ἀυσίας Ὑβρίσταιος : Δαμόνικος Ἐπινίκειος : Ἀν-
 τόβουλος Πανσανίαιος : Ἀριστομένεις Ἀριστοκράτειος :
 74 Μενε|κλείδας Σίμμειος : Νίκων Ὀνασίμειος : Ἀριστόμαχος
 Μενεκλείδαιος : Ἀριστόνοος Ἀριστομένειος : Νικασικράτεις
 75 Ἐπικράτειος : Φι|λόξενος Σουκράτειος : Σαμοίτας Πολυ-
 λάειος : Μύσκελος Στρατίειος : Πολύκοτος Ἀντιγένειος :
 76 Φακῆς Κριτολάειος : Πανσανί|ας καὶ Αἶνος καὶ Πολυαι-
 νίδας [:] Ἀντόνοος Ἀμφιλόχειος : Ξένων Λαμεδόντειος :
 77 Πολύνικος Ἀντινόειος : Ἐπικρατίδας Σαι|τάδαιος : Δαμαί-
 νετος Νικίαιος : Θερσίτας Στρατούνειος : Ἀνκῖνος Πετα-
 78 λίαιος : Ἀγάθων Ἐπικράτειος : Ἀρύβ|γαιος : — — :
 Ἐπίγονος Μικίναιος : Φίλιππος Μενόιταιος .
 79 Γυρτούνιοι : Εὐ|θοῖνος Λεττίнайος : Φιλόδαμος Λετ-
 80 τίναιος : Βοῖσκος Δαμμάτρειος : Πολυδά|μας Νικοννί-
 δαιος : Μνασίμαχος Μνασίαιος : Ἐπικράτεις Νικασίππειος :
 81 Φιλόφειρος Ἀνθρονπύλειος : Αἰσχύ|λος Ταλύνειος : Ἀψεύ-
 δων Ἐπικράτειος : Ἀριστοκλέας Ἀριστοδάμειος : Φιλίσκος
 82 Ῥαδίειος : Παρμονίδας Σου|σάνδρειος : Εὐδαμίδας Πολυ-
 κλείτειος : Ἀντιγένεις Φιλοξέν[ει]ος : [Νικ]όλαος Ἀριστάν-
 83 δρειος : [Ἀρε]τάβολος Ἐπι|γένειος : Ἀπολλόδομος Ἀδρα-
 τάδαιος : Φιλόξενος Ἀπολλοδούρειος : Κλ[εόφ]υτος Κλε-
 84 ἀνδρειος : Πολ[υ] . . . Μ . ε . |ος : Ἀμυθάων Πολυίδειος :
 Ἀριστόμαχος Παρμενίταιος : Τάλων Αἰσχύλειος : Νικά-
 85 σιππος Αἰσχ[ύ]λεις [:] Ἐπικρά|τεις Ἀψευδούνειος : Σού-
 σανδρος Ῥαδίειος : Ἀγείτουρ Ἀριστοκλέαιος : Μέτονπος
 86 Δαμοθέρσειος : Δικαι [ος] : | Σαμίας Παρμονί-
 δαιος : Δίον Γεμίφρειος : Ἄλκιππος Εἰ|ρουνίδαιος : Παρ-
 87 μενίουν Ὀρέσται . ος : Αἰσχύλος — : | Γούνηππος Αἰσχύ-
 λειος : Θαύμαστος Εἰρουνίδαιος : Ἄρχιππος Ἀντανόρειος :
 88 Ἀντίγονος Σουσίππ[ειος] : — — |τειος : Σάτυρος Δαμο-
 κράτειος : Ἀριστοκράτεις Πολυαινίδαιος : Κλειτόμαχος
 89 Ἀντιγόνηος : Ἐ — — : | Ἀτθόνητος Κριτοφύλειος : Πού-
 ταλος Ῥαδίειος : Αἰσχίνας Ἀστίππειος : Ἀγάθιππος Ἀσ-
 90 τίππειος : Αἰσχ[ύ]λο[ς] Ἀστοκλέ[αιος] : — - ||ογένειος :
 Σουίδας Λακούνειος : Λάκων Σουίδαιος : Βερέκκας Πε-
 91 ταλίαιος : Ἀλκίδας Σ — — : | — — : — — : — σίας

Πανσανίας Ἀστοκράτειος.

- 351 *Ussing* n. 24; *Dittenberger* *Hermes* XIII, 395. — BB. V, p. 13 (n. 4).

Μελανθοῦ Δαμονίκηια.

- 352 *Ussing* n. 25 = *Le Bas* II, 1249. — BB. V, p. 14 (n. 5).

Φιλόφειρος Ἀ[σ]άνδρειος.

- 353 *Ussing* n. 28. — BB. V, p. 14 (n. 6).

Ἀθανογένειος.

- 354 *Ussing* n. 29. — BB. V, p. 14 (n. 7).

Ἰσαγόρας Νικολάειος.

- 355 *Ussing* n. 26, *Le Bas* 1271, vollständig bei *Duchesne et Bayet* Mémoire sur une mission au mont Athos n. 170, p. 126. — BB. V, p. 14 u. 325 (n. 8).

Πεταλλίς | Πεταλίσια.

Πεταλία ist sichere Emendation von ΠΕΤΑΛΙΑΙΑ, vgl. n. 345, 60
Θερσέας *Πεταλίας* : *Πεταλλας* *Θερσέαιος* cf. ebd. 70. 77. 90.

- 356 *Duchesne-Bayet* n. 164, p. 125, ist identisch mit *Le Bas* 1245 . . .
ιππο[ς] Γοργίππειος, wonach die erste Zeile bei *Duchesne-Bayet*
Εὐιππος Γοργίλειος zu berichtigen ist. Also:

Εὐίππος Γοργίππειος | Γοργονίσκα Φιλοξενίδατα | Ἐρμαίου
χθονίου.

Der Name *Γόργυππος* war beliebt: *Duchesne-Bayet* n. 187 ΓΟΡΡΥΤΙ
ΤΕΙΩΝ ist zu lesen: ΓΟΡΓΥΠΠΙΩΝ.

- 357 *Miller* *Revue archéol.* XXVIII (1874) p. 161. — BB. V, p. 325.

ΕΥΔΕΞΙΟΣ ΒΑΙΤΗΣ
ΙΠΠΟΚΡΙΠΕΙΟΣ ΕΥΔΕΞΙΣΙΑΣ
ΕΡΜΑΙΟΥ ΧΘΟΝΙΟΥ

Lies: Εὐδέξιος | Ἰπποκρίτειος, | Βαίτεις | Εὐδέξιειος | Ἐρμαί-
ου χθονίου.

Mit dem Namen *Βαίτεις* vgl. *Βαίων* und *Ξένων Βητίδαο*, Orchomenier, *Bull. de Corr. Hell.* IV, p. 79.

- 358 *Le Bas* 1248. — BB. V, p. 21.

Πέταλο[ς] Θερσολόχειος.

- 359 *Le Bas* 1246. — BB. V, p. 21.

Λυκομίδεις Χάυροι.

Vgl. *Χάυρου* (Gen.), Lamier, *Stephani* Reise durch einige Gegenden des nördlichen Griechenlands n. 26. Nach dem Vaternamen im Genetiv zu schliessen, war der Mann kein Thessaler oder doch kein Vollbürger. Vgl. die Inschrift bei *Heuzey* Mt. Olympe n. 56.

- 360 BB. V, p. 16 (n. 10). — Die ältesten Münzen von *Larisa* tragen die Legende ΛΑΡΙΣΑΕΟΝ *Mionnet* III, 288: Dies ist zu lesen *Λαρισαίων* oder in der jüngeren Aussprache *Λαρισαίωνν*, Gen. pl. von *Λαρισαίος* zu *Λαρίσαι* (auf Münzen, *Mionnet* a. a. O.) wie *Λαρισαίος* zu *Λάρισα* gehört. Ähnlich verhält sich *Πελλινναίων*: *Πελλινναίων* zu *Πελλινναίωνν*: *Πέλλιννα*

C. *Krannon.*

- 361 *Leake* pl. XXXII, n. 149, NG. III, 365; *Ahrens* Dial. II, 528; *Keil* Inscript. Thessal. tres p. 6 ff. — BB. V, p. 16 f.; vgl. *Blass* Satyra philologica p. 120.

Zwei Ehrendecrete auf demselben Steine, aus dem Anfange der macedonischen Herrschaft.

A.

[*Βασιλείοντος* N. N. | *τοῖς Μακεδόνσιν* α', *γυμνασι*[*αρχέντος*] — | — *Μυσκελείοι*, ἔδο[ξε *τοῦ κοινοῦ τᾶς* | *πόλιος*
5 *ἐπ*]ειδὲι *Ἰπποδρόμου*[*ος* — || *Λαρισ*]αῖος *διετέλει* *εὐεργε*[*τὲς*
τὸ κοι]νὸν *τᾶς πόλιος*, *δεδόσθαι* *ἀντ*[*οῦ καὶ τοῖς* | *ἐσ*]γόν-
οις πολιτείαν καττά[*περ καὶ πολί*]ταις] *τοῖς Κρανον-*
νίοις (sic!), *ὑπαρχ*[*έμεν μὰ* | *καὶ περ*]οξενίαν *αὐτοῦ καὶ* [*τοῖς*
10 *ἐσ*]γόνοις, *ἐ*[*πιμελ*]ειθεῖμεν *μὰ τὸν ταμίαν οὗς* *τόνε* *τὸ*
ψάφισμα ὀν]γραφεῖ *ἐν κίον*[*α καὶ ὄντε*]θεῖ *ἐν* *τὸ Ἀσκλη-*
πιεῖον καὶ τὸ ἐν *τάνε γε*]νόμε[*ε*]ρον *ὀνάλουμα δόμεν* — — |
— [*ἀ*]τᾶν *κοινάων πο*]θόδονν.

Z. 2. Der Dialekt würde *Μακεδόνησσιν* erfordern, doch bilden Titel vielfach Ausnahmen, und bei den Makedonen ist die *κοινή* officielle Sprache.

B

[*Στρατα*]γέντος *τοῦν Πε*[*λασγιουτάουν* | *Αἰόντος*] *Πανσαναῖοι*
Ματροπολ[*ίτα* | *ταγευό*]ντων *Σιλάνοι* *Ἀστο*[*μαχεῖοι*], — *ον-*
νος Ἀντιγενεῖοι, *Γεν*[*νάοι* *Ἀσ*]στον[*οεῖοι*, *Γεννάοι* *Αἰσ-*
5 *χυλ*]εῖοι, — || — *Κ*αλλισθενεῖοι, *ταμει*[*ρόντων*] — | —
Ἀντιγονεῖοι, *Φεῖδωνος* *Εὐ*[*δοξεῖοι*], | — *ος Ἀντιγενεῖοι*
λέξαντο[*ς* · *ἐπειδὲ* | *Αἰ*]ονν *Πανσαναῖο*[*ς*] *Ματροπ*[*ολίτας* |
10 *διετέ*]λει *εὐεργε*τὲς *τὸ κοινὸν* [*τᾶς* || *πόλι*]ος *ἐν* *τε τοῖς* *πρό-*

τερο[ν χρόνοις | καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ ἑαυτοῦ καὶ κ[οινῇ πάν-
 τεσσι καὶ καθ' ἰδίαν αἶν τοῦ χρεῖαν [ἐχο]ντι, ἐδο]ξε τοῦ
 κοινοῦ τὰς πόλεις [ἐπαι|νεῖσθαι] Λίοντα ἐν τῇ προαν-
 15 γρέ[σι, τὰν || ἔχει καὶ π]οττὰν πόλιν καὶ πο[θ' ἑκαστον |
 τοῦν] πολιτάουν καὶ δεδόσθαι καὶ αὐ[τοῦ] κα-ἰ- τοῖς ἐσ-
 γόνους ἀ[ν]τ[οῖ] προσενίαν | καὶ] ἀσυλλίαν καὶ ἰσοτιμίαν καὶ
 20 [πάντα | τὰ λοι]πὰ αὐτοῦ ὑπαρχέμεν τίμια [ὅσσα || καὶ]
 τοῖς λοιποῖς προξένοις καὶ [ἐπιμελεῖ|θεῖμεν] ταμ[ε]ίαν Φεί-
 δοννα Εὐδόξει[ον οὗς — | ἀπτᾶς] τοῦν ταγοῦν γνούμας [τόνε
 τὸ | ψάφισμα] ἀ ὀνγραφῇ ἐν κίονα λίθιν[ον] | . . ΕΟΑ .
 25 ἀκρον ἐν τοῖς ἱερουτοῖς, [τὸ | μὰ ὀνάλουμα τὸ γενόμενον
 ἐν τάνε | ἐγγραφέ]μεν ἐν τοῖς λόγοις τᾶ[ς πόλεις].

Z. 16 ΔΕΔΟΧ kann nur δεδόσθαι sein. — 17 ΚΑΤΟΙΣ für καὶ τοῖς. —
 ΑΤΤ ist wol αὐτοῖ, für ἀπτᾶς πόλεις προξέναν ist kein Raum. — 21
 ΤΑΝ . ΙΑΝ = ταμίαν. — 24 ΕΟΑ . ΑΚΡΟΥΝ bleibt ungelöst.

362 „A stone in the wall of the church (of *Hagilar*), upon which a
 Hermes on a pedestal is represented in relief“ *Leake* pl. XXX, n. 160,
 NG. III, 366. — BB. V, 17. (Schrift AO).

Ἐρμάο (Hermesbild) χθονίου.

363 „At *Hagilar* in the churchyard on a handsome pedestal.“ *Leake*
 pl. XXXI, n. 151, NG. III, 366. — BB. V, p. 18.

Νικάσιππος | Νικούνειος.

364 „KPANNOYNIOYN deutlich auf einer Bronzemünze des kgl. Münz-
 cabinets, welche äusserst selten, fast unicum ist“ *Friedländer Arch.*
 Ztg. 1876, p. 33.

D. Atrax.

365 „À *Koutzokhiro*, village de la vallée du Pénée, entre Triccala et La-
 rissa, dans l'église“ *Heuzey Mt. Olympe* n. 55. — BB. V p. 18.

Κυναγία | ὀνέθεικε.

366 „Au même endroit (wie 365)“ *Heuzey Mt. Olympe* n. 56. — BB. V,
 p. 18.

Ἰπποκλεάδα(ς) | Γενάειος.

E. Mopsion.

- 367 Die Münzen von *Mopsion* haben die Legende ΜΟΨΕΙΩΝ d. i. *Μοψείων* = *Μοψήων* vom Sg. *Μοψεύς*. Uebrigens könnte auch *Μόψειος* thessalisch = *Μόψιος* zu Grunde liegen vgl. „τὸ ξθνικὸν Μόψιος“ *St. Byz.* s. v. *Μόψιον*.

F. Gyrton.

- 368 „At one of the villages called *Tatáro*“ (nach *Leake* NG. III, 382 = *Gyrton*) *Leake* pl. XXXI, n. 147, vgl. NG III, 361; CIG. 1767. — BB. V, p. 19.

Ἀπλουνι Τεμπείτα | Αἰσχυλὶς Σατίροι | ἐλευθέρια.

ἐλευθέρια „Dank für erlangte Freiheit“ wie σωτήρια Dank für σωτηρία. Schrift A. Auf späte Zeit weist auch der Vaternamen im Genitiv, doch mag dieser Gebrauch bei Sklaven und Freigelassenen älter sein.

- 369 „ΓΥΠΤΟΥΝΙΟΥΝ Bronzemünze, von *Sestini* im Museum Hedervarium Th. IV, Abth. 1, p. 147 publiciert. Andere mit denselben Typen haben ΓΥΠΤΩΝΙΩΝ, doch braucht man deswegen nicht an *Sestini*s Lesung zu zweifeln, wenn auch eine Bestätigung erwünscht wäre“ *Friedländer* Arch. Ztg. 1876, p. 33.

IV. Perrhaebia.

Phalanna.

a) In vorionischer Schrift:

- 370 *Turnavo*. *Lolling* Mitth. d. arch. Inst. VII, p. 223 (= *Rühl* Imag. inscr. Graec. ant. p. 19 n. 3).

— ς Ὁρεστάδα ὀνέθηκε τῷ Θεμίστα[ι].

Die Göttin Θεμίστα ist wol = Θέμις.

- 371 „À *Tournavo* sur le côté d'une stèle sculptée représentant un soldat armé d'un large bouclier rond“ *Heuzey* Mt. Olympe n. 47. Vgl. BB. V, p. 19 f.; *Rühl* IGA. n. 328. Besser gelesen von *Lolling* Mitth. d. arch. Inst. VII, p. 224 (= *Rühl* Imag. inscr. Graec. ant. p. 20 n. 9).

A . A . E ∪ AN — — — | Φασίδαμος πα[τ]ρ Πειθώνειος
ἐπ' Ἀζ[ώρ]οι ἀπέθανε ἀριστ[εύ]ων [χ]θ[ο]νός ἐπ' ἀροῦρα[ς]
| — — — EIRA.

Die Ergänzungen $\mathcal{A}\zeta[\acute{\omega}\rho]οι$ und $[\chi]\theta[ο]νὸς \xi\pi' \acute{\alpha}\rhoούρ[ας]$ rühren von *Lolling* her ($\xi\pi\alpha\rho\omega\gammaός$?).

b) In ionischer Schrift:

- 372 „At *Turnavo* at the metropolis“ d. h. im Hause des Erzbischofs *Leake* pl. XXX, n. 146, NG. III, 356 auf einer der Seiten eines viereckten Marmorblocks; CIG. 1766. — BB. V, p. 19. (Schrift A).

$\mathcal{A}\pi\lambda\omicron\nu\iota \text{ } \text{Κερ}\theta[\omicron]\acute{\iota}\omicron\nu \text{ } \Sigma\omicron\upsilon\sigma\acute{\iota}\pi\alpha\tau\rho\varsigma \mid \text{Πολεμαρχίδαιος } \delta \text{ } \theta\acute{\upsilon}\text{-}$
 $\text{τας} \mid \delta\acute{\nu}\epsilon\theta\epsilon\iota\kappa\epsilon \text{ } \acute{\iota}\epsilon\rho\omicron\mu\eta\alpha\mu\omicron\nu\epsilon\iota\text{ } \text{σας καὶ } \acute{\alpha}\rho\chi\iota\delta\alpha\nu\chi\eta\alpha\phi\omicron\rho\epsilon\acute{\iota}\sigma\alpha\varsigma.$

- 373 Vermutlich thessalischen Ursprungs, jedoch keiner bestimmten Stadt zuzuweisen ist die Randumschrift eines bronceenen Kymbalon unbekannten Fundorts, zuerst herausgegeben von *Oikonomides* (*Ἐποτάκια Λοκρῶν γράμματα* p. 129), darauf von *Fränkel* mit Abbildung Arch. Ztg. 1876, p. 31, t. 5, 1; *Rühl* IGA. 324. — BB. V, p. 20 f.

$\text{Κάμουν } \xi\theta\upsilon\sigma\epsilon \text{ } \tau\acute{\alpha}\iota \text{ } \text{Κόρ}\phi\alpha\iota.$

$\xi\theta\upsilon\sigma\epsilon$ heisst wol „war $\theta\acute{\upsilon}\tau\alpha\varsigma$ “ vgl. $\delta \text{ } \theta\acute{\upsilon}\tau\alpha\varsigma$ n. 372. — $\text{κόρ}\phi\alpha\iota$ entspricht nicht eigentlich äolischer Weise, welche $\text{κόρρ}\alpha\iota$ erheischte. Thessalischen Ursprung des Kymbalon bezweifelt wegen des $\omicron\upsilon$ in vorionischer Schrift *Meister* Dial. I, p. 297.
